

VÅGLEDNING FÖR KOMMUNAL VA-PLANERING

HUR MÅNGA MANUALER OCH VÅGLEDNINGAR BEHÖVER VI?

"Det myckna bokskrivandet tar aldrig slut"

Predikaren 12:12

HANDBOK OM VA I OMVANDLINGSOMRÅDEN

Svenskt Vatten Utveckling
Maj 2008

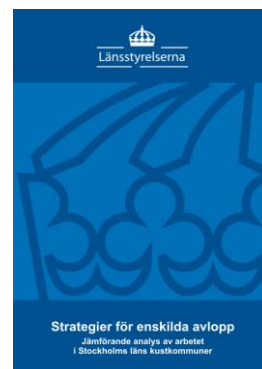
"VA-planering behövs för hela kommunen – inte bara inom verksamhetsområdet"

STRATEGIER FÖR ENSKILDA AVLOPP

Länsstyrelsen i Stockholms län
April 2008

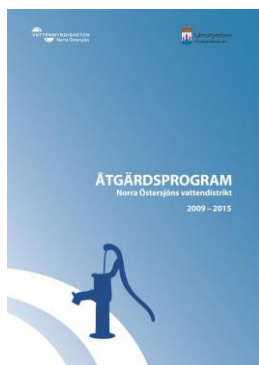
"En heltäckande kommunal VA-plan, som bör innefatta dels en VA-utbyggnadsplan, dels en plan för hantering av återstående enskilda avlopp, och dels en Vattenförsörjningsplan enligt de nationella miljömålen."

VATTENMYNDIGHETERNAS ÅTGÄRDSPROGRAM 2009-2015

Remiss december 2008
Fastställt december 2009

*"Kommunerna behöver,
i samverkan med länsstyrelserna,
utveckla vatten- och
avloppsvattenplaner"*

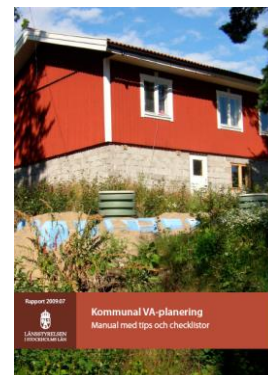

TYRÉNS

KOMMUNAL VA-PLANERING Manual med tips och checklistor

Länsstyrelsen i Stockholms län:
Maj 2009

- Råd och tips – inte riktlinjer
- Tillkom i ett tidigt skede – behov av uppdatering när erfarenheter samlas
- Ur förordet:
"Vi är mycket tacksamma om personer som använder manualen ger respons och kommer med förslag till förbättringar. Vi hoppas då att handledningen i en framtid kan utvecklas och bli ännu bättre".
- Förvånansvärt stort genomslag

TYRÉNS

VÅGLEDDNING FÖR KOMMUNAL VA-PLANERING

för hållbar VA-försörjning och god
vattenstatus

Havs- och Vattenmyndigheten
Remissversion 2013-05-13

Naturvårdsverket
Havs- och Vattenmyndigheten
Reviderad remissversion
2013-11-05

Planerad utgivning
Januari 2014

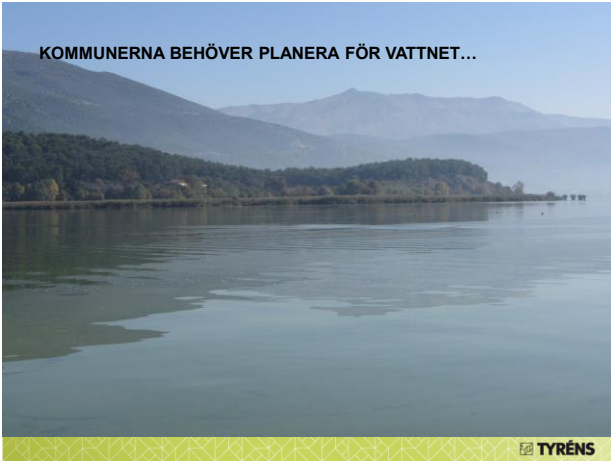
TYRÉNS

VARFÖR SÅ MÅNGA OLIKA PLANER?

- VA-Plan
- Vattenplan
- Vattenförsörjningsplan
- Förnyelseplan
- Saneringsplan
- Tillsynsplan
- Utbyggnadsplan
- Åtgärdsplan

TYRÉNS

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...
... för att nå god status i grundvatten, sjöar och vattendrag

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...
... för att säkerställa en långsiktig hållbar dricksvattenförsörjning

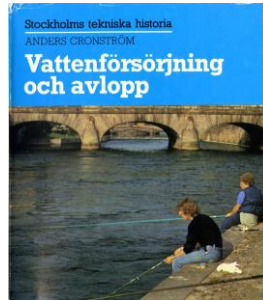
MEN VI HAR INTE FÅTT DET GRATIS!

Viktiga strategiska beslut i början av 1900-talet

- Markförvärv vid Bornsjön
- Placering av Norsborgs vattenverk

Stora investeringar

- Regionala avloppsverk
- Bortledning av renat avloppsvatten från östra Mälaren

Stockholmsmonografier, utgivna av Stockholms Stad Liber förlag

TYRÉNS

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...

Ett exempel: Sjön Yngern

En värdefull dricksvattenresurs som behöver skyddas för framtiden
Vem tar första steget?

TYRÉNS

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...

... för att kunna hantera VA-försörjning i skärgård och i omvandlingsområden

TYRÉNS

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...

... för att nå en långsiktig hållbar dag- och dränvattenhantering

TYRÉNS

KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...
... med hänsyn till ett förändrat klimat
och risken för översvämningar

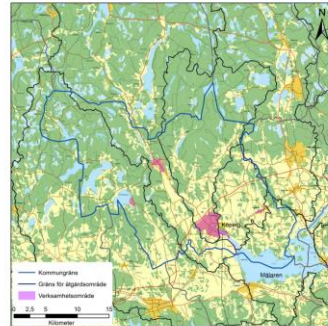
KOMMUNERNA BEHÖVER PLANERA FÖR VATTNET...
... för att kunna hantera intressekonflikter kring vatten

VATTNET BRYR SIG INTE OM ADMINISTRATIVA GRÄNSER
- varken länsgränser...

VATTNET BRYR SIG INTE OM ADMINISTRATIVA GRÄNSER
- varken länsgränser, eller kommungränser

MAN LURAR INTE VATTNET – MEN MAN KAN PLANERA FÖR DET

Kommunerna behöver planera för vattnet, tillsammans med länsstyrelsen och andra kommuner i regionen. Det bidrar till att kommunerna kan nå sina mål.

- Ta hänsyn till vattnet i all planering
 - ÖP, FÖP, Detaljplaner, Verksamhetsplaner
- Planera för en långsiktigt hållbar VA-försörjning
- Planera för att nå god vattenstatus

TYRÉNS

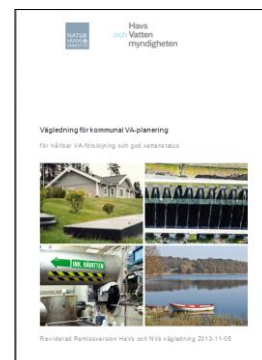
Vägledning för kommunal VA-planering

för hållbar VA-försörjning och god vattenstatus

Havs- och Vattenmyndigheten
Remissversion 2013-05-13

Naturvårdsverket
Havs- och Vattenmyndigheten
Reviderad remissversion
2013-11-05

Planerad utgivning
Januari 2014

TYRÉNS

NÅGRA NYHETER

Ökat fokus på:

- Politikerrollen och samspelet mellan politiker och tjänstemän
- Vattenförvaltningen
- Konsekvenserna av att VA-planen genomförs
 - Ekonomiska konsekvenser
 - Påverkan på vattenstatus
- Samordning med annan planering i kommunen
- VA-planering i ett längre tidsperspektiv

Separat exempelsamling på HAV:s hemsida

TYRÉNS

VAD ÄR EN KOMMUNAL VA-PLAN?

TYRÉNS

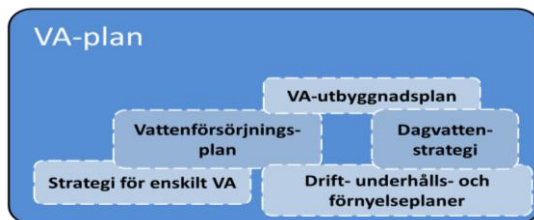
VAD ÄR EN KOMMUNAL VA-PLAN?

Med kommunal VA-plan menas ett styrdokument som beskriver hur VA-försörjningen ska ordnas i hela kommunen d.v.s. både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde.

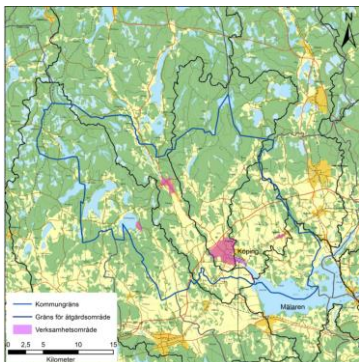
Med VA-försörjning menas dricksvattenförsörjning samt omhändertagande av avloppsvatten.

Avloppsvatten innefattar spillvatten samt dagvatten och ibland även dräneringsvatten.

VAD ÄR EN KOMMUNAL VA-PLAN?

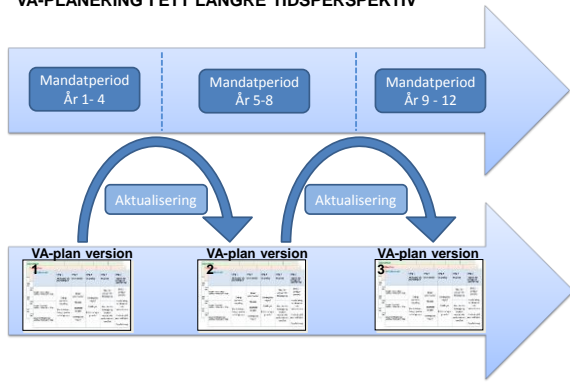
HUR KAN MAN ARBETA MED VA-PLANERING?

HUR KAN MAN ARBETA MED VA-PLANERING?

		Spillvatten	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 4	Steg 5
		Dricksvatten	Att starta VA-planeringen	VA-översikt	VA-policy	VA-plan	Genomförande och uppföljning
Inom	nuvarande verksamhetsområde		Tydligt (politiskt) uppdrag	Känd information	Strategiska vägval	Plan för allmän VA-försörjning	Beslut i budget-process
Inom	framtida verksamhetsområde		Förvaltnings-övergripande arbetsgrupp	Nuläge	Riktlinjer		Uppföljning av ekonomi och vattenstatus
Ut	framtida verksamhetsområde			Förutsättningar	Prioriteringsgrunder	Plan för VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde	Underlag till översiktsplan
Ut				Strategiska frågor			Uppdatering

VA-PLANERING I ETT LÄNGRE TIDSPERSPEKTIV

CHECKLISTOR FÖR ALLA STEG I VA-PLANERINGEN

FINNS DET NÅGRA FALLGROPAR?

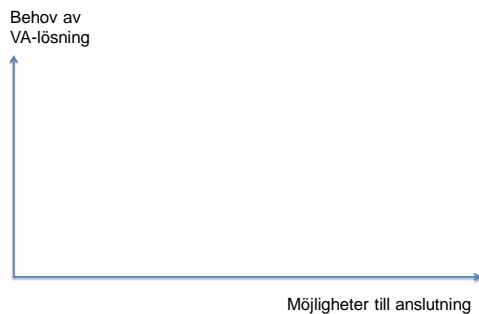
- "Hur ska vi göra för att uppfylla kraven?"
- "Allt ska lösas i VA-planen"
- Alltför hög ambitionsnivå i VA-översikten
 - Tar lång tid
 - Blir fort inaktuell
 - Upprepningar i den fortsatta VA-planen
- Plan för den allmänna VA-anläggningen kör fast

EN FRÅGA SOM VÄGLEDNINGEN INTE KAN BESVARA TILL 100%

"I vilken utsträckning tas hänsyn till VA-planen vid föreläggande enligt 51 § Vattentjänstlagen om att kommunen ska inrätta verksamhetsområde för allmänna vattentjänster?"

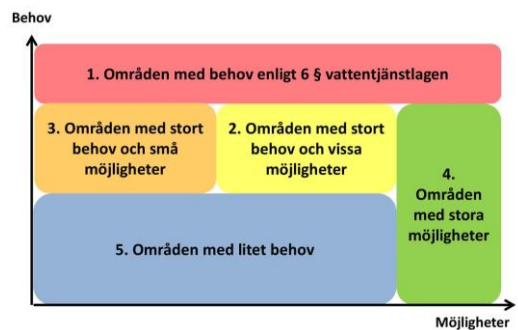
VA-planen är inte någon garanti, men den ökar chansen för att kommunen ska få gehör hos länsstyrelsen och va-nämnden för sina vägval och prioriteringar när det gäller skyldigheten att lösa VA-försörjningen

EXEMPEL PÅ VERKTYG FÖR PRIORITERING VID VA-UTBYGGNAD

TYRÉNS

EXEMPEL PÅ VERKTYG FÖR PRIORITERING VID VA-UTBYGGNAD

TYRÉNS

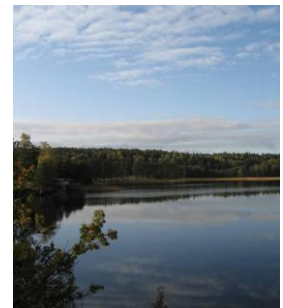
Glöm inte dagvattnet...

TYRÉNS

SLUTORD

- Fråga efter ett tydligt uppdrag att påbörja VA-planeringen
- Arbeta över förvaltningsgränserna
- Arbeta nära översiktsplaneringen
- Samarbeta inom regionerna och dela erfarenheter
- Undvik dubbelarbete – bygg på det som redan är gjort
- Välj en rimlig ambitionsnivå – komplettera hellre i nästa version

TYRÉNS

